

Verkondiging

Over de schepping van de vrouw gaat het vandaag en over echtscheiding en over het huwelijk: waar gaat het vandaag toch allemaal over?

Is Jezus nou zo streng en keurt hij echtscheiding nu echt zo hard af of klinkt dat alleen maar zo? Hoe moet je die beroemde en veel geciteerde zin "Wat God verbonden heeft, zal de mens niet scheiden", nu verstaan? De kerk, de katholieke kerk heeft daar een kerkelijke wet van gemaakt, maar heeft Jezus dat zelf ook zo gewild? ik geloof vast en zeker van niet.

Laat ik eerst eens iets zeggen over dat eerste verhaal uit Genesis, over de schepping van de vrouw. Tenslotte ben ik zelf een vrouw en ik vind het belangrijk dat dit verhaal goed verstaan en niet verkeerd uitgelegd wordt: we zijn heus niet letterlijk uit een rib van Adam genomen.

Eerst moet dan duidelijk zijn dat het een volksverhaal is, een heel oud verhaal, waarin Gods scheppingsactiviteit heel beeldend wordt voorgesteld. God is een pottenbakker, een boetseerder met klei. Uit het stof der aarde, zo staat er, boetseert de Here God de mens en daarna de dieren, zo schetst de verteller. God legt een tuin aan in Eden en plaatst de mens daarin. Hij geeft de mens eerst dieren tot gezelschap, maar al gauw blijkt dat de mens behoefte heeft aan een tegenover: een mens als hijzelf; iemand die hem beantwoordt.

Zo wordt voor de mens een tegenover geschapen: **isj** (dat is Hebreeuws voor man) krijgt een **isja**. Zeer ongelukkig met mannin vertaald. Vrouwelijke mens tegenover mannelijke mens zou veel beter zijn geweest. Mens tegenover een ander mens nog beter.

Pas wanneer de mens een tegenover krijgt, wordt een mens pas werkelijk mens: want nu wordt ie uitgenodigd tot gesprek, geroepen om antwoord te geven, om verantwoordelijk te zijn.

De volle gelijkwaardigheid van de vrouw aan de man blijkt uit de woorden van de man: 'eindelijk been van mijn gebeente, vlees van mijn vlees.

Dit verhaal ademt heel duidelijk een bepaald relatie-ideaal uit, nl. eenheid en duurzaamheid. 'Zo komt het dat een mens zijn vader en moeder verlaat en zich zo aan zijn partner hecht dat zij volkomen één worden', als ik het zo zeg, dan zijn mannenstellen en vrouwenstellen niet uitgesloten.

Maar nu het tweede verhaal uit het evangelie. De Farizeeën, dat zijn de joodse schriftgeleerden, die Jezus nogal eens uitdagen en zo ook nu, vragen aan hem: 'Mag een man zijn vrouw verstoten?'

Volgens het joodse geloof mocht dat namelijk, althans, een man mocht in geval van echtbreuk zijn vrouw verstoten: andersom mocht niet!! In zo'n geval moest dan een

scheidingsbrief op schrift gesteld worden, zei de joodse wet, waarin een en ander geregeld werd, maar echtscheiding mocht en kon dus wel degelijk.

De vraag van de Farizeeën is dus eigenlijk: hoe denk jij Jezus over onze joodse, door Mozes opgestelde regelgeving? Ben jij het daarmee eens? Of durf jij jezelf zelfs boven Mozes te stellen?

En Jezus durft dat. Hij legt uit hoe God het in den beginne bedoeld had met de verhouding tussen man en vrouw. Hij legt uit dat Mozes een milde wet had opgesteld, omdat hij te maken had met een praktijk waarin echtscheiding voorkwam, maar dat dat feit niets afdeed aan Gods oorspronkelijke bedoelingen.

Wat Jezus altijd doet en ook nu, is het ideaal laten zien. Liefde, duurzaamheid, eenheid, warmte en tederheid voor altijd. Wie zou dat nu niet willen? Wij mensen hebben er keiharde kerkwetten van gemaakt. Wij hebben de woorden van Jezus gebruikt en ze in een harde context geplaatst en daarmee geven we vele gescheiden mensen een harde draai om de oren, alsof uit elkaar gaan op zich al niet zeer genoeg doet. Alsof alle huwelijken altijd onder de meest prachtige omstandigheden gesloten zijn. Alsof alles wat in een mensenleven mis kan gaan, altijd precies in onze eigen hand is.

Ik wil deze preek afsluiten met een prachtig verhaal, waarvan ik niet meer weet hoe ik eraan kom.

" Soms is het beter dat een mens zijn levensverhaal apart afschrijft. soms worden verbonden gebroken en soms kunnen mensen zich niet langer aan gemaakte afspraken en beloftes houden. Feitelijk blijkt ook, dat mensen de kerkwet in deze passeren. In Nederland eindigt een van de drie huwelijken in een echtscheiding en daar zijn ook kerkelijke huwelijken bij. Soms vinden mensen daarna een nieuwe partner, met wie ze hun levensverhaal samen willen schrijven. Voor alle mensen - hoe dan ook - geldt dat God ons allemaal nodig heeft. Amen